

Agenda 2030 för hållbar utveckling

på lättläst svenska

Innehåll

Inledning	3
Mål 1. Det ska inte finnas någon fattigdom.....	4
Mål 2. Det ska inte finnas någon hunger.....	4
Mål 3. Alla människor ska kunna må bra.....	5
Mål 4. Bra utbildning för alla.....	5
Mål 5. Jämställdhet för alla.....	6
Mål 6. Rent vatten och sanitet för alla.....	6
Mål 7. Hållbar energi för alla.....	7
Mål 8. Rättvisa villkor för arbete och hållbar ekonomi.....	7
Mål 9. Hållbar industri, innovation och infrastruktur.....	8
Mål 10. Minska ojämlikheten.....	8
Mål 11. Hållbara städer och samhällen.....	9
Mål 12. Hållbar konsumtion och produktion.....	10
Mål 13. Stoppa förändringarna av klimatet.....	10
Mål 14. Hav och havets resurser.....	11
Mål 15. Ekosystem och biologisk mångfald.....	11
Mål 16. Fredliga och inkluderande samhällen.....	12
Mål 17. Genomföra planen och globalt samarbete.....	12

Nummer 2020:18

Publikationen finns att ladda ner från myndighetens webbplats www.mfd.se.
Alternativa format kan beställas från Myndigheten för delaktighet.

Postadress: Myndigheten för delaktighet, Box 1210, 172 24 Sundbyberg

E-post: info@mfd.se

Telefon: 08-600 84 00

Inledning

Agenda 2030 är en plan för att göra världen mer hållbar.

**INGEN SKA
LÄMNAS
UTANFÖR**

Hållbarhet har tre delar.

De tre delarna är ekonomisk hållbarhet, social hållbarhet och hållbar miljö.

Planen ska göra livet mer jämlikt och bättre för människor idag och i framtiden.

Planen ska också göra så att vår planet mår bra idag och i framtiden.

Agenda 2030 har 17 mål för att:

- stoppa fattigdomen i världen
- minska ojämlikhet och orättvisor i världen
- dela jordens resurser mer rättvist
- jordens resurser ska finnas i framtiden
- lösa problemen med klimatet
- skapa fred
- skydda människorna och vår planet.

FN bestämde planen år 2015

och den är för alla länder som är med i FN.

Både rika och fattiga länder ansvarar tillsammans för målen i planen.

År 2030 ska världens länder ha nått målen.

Mål 1. Det ska inte finnas någon fattigdom

Alla människor ska kunna leva ett bra liv.
Därför ska ingen leva i stor fattigdom.

Fattigdom är inte bara pengar.
Fattigdom är också att inte ha frihet,
inte ha makt att kunna påverka,
inte ha god hälsa och utbildning
och att leva där det inte är säkert att leva.

Mål 2. Det ska inte finnas någon hunger

Ingen människa ska svälta.
Alla ska alltid få tillräckligt med bra mat.
Det är extra viktigt för de små barnen,
för flickor i tonåren,
för kvinnor som väntar barn eller ammar
och för alla äldre personer.

Jordbruken ska vara hållbara.
De ska odla på ett sätt
som ger bra skördar idag
och som är bra för framtiden.
Världens länder ska samarbeta mer
för att göra jordbruken effektiva
på sätt som är bra för miljön.

Mål 3. Alla människor ska kunna må bra

Människor i alla åldrar ska må så bra som möjligt och leva bra liv.

Det måste därför finnas hälsovård, sjukvård, medicin och vacciner för alla.

Människor måste också ha rent vatten och ren luft.

Världens länder ska samarbeta mer för att stoppa sjukdomar som smittar mycket.

Mål 4. Bra utbildning för alla

Alla människor ska få en bra utbildning med god kvalitet. Bra utbildning för alla är viktigt för att leva ett bra liv med god hälsa och för jämställdhet i ett samhälle.

Alla människor ska ha samma möjlighet att utbilda sig under hela livet. Det ska inte vara någon skillnad för kvinnor eller män eller för personer med funktionsnedsättning.

Utbildningarna och alla lokaler för utbildning ska fungera bra för barn och för personer med funktionsnedsättning.

Utbildning i grundskola och gymnasieskola ska vara gratis för alla flickor och pojkar.

Mål 5. Jämställdhet för alla

Kvinnor och män, pojkar och flickor ska ha samma möjligheter.
Det ska inte finnas någon diskriminering.
Jämställdhet är viktigt för att skapa ett hållbart samhälle och för fred.

Allt våld mot flickor och kvinnor ska stoppas.
Ingen ska bli tvingad att gifta sig och äktenskap med barn ska inte finnas.

Kvinnor ska också kunna vara ledare, äga mark, ärva pengar och ha pengar på samma sätt som män.

Mål 6. Rent vatten och sanitet för alla

Alla människor ska ha rent vatten för att jordens utveckling ska vara hållbar.
Därför måste länderna i världen sluta att släppa ut farliga ämnen i marken, i floderna och i sjöarna.

Alla människor har rätt till sanitet och att kunna ha en god hygien.
Sanitet är toaletter, avlopp och att kunna tvätta sig.
Toaletter är extra viktiga för flickor och kvinnor.

Avloppen får inte skada vattnet eller miljön på något sätt.

Det måste också finnas system som är bra för miljön för att ta hand om sopor och annat avfall.

Världens länder ska också sluta använda för mycket vatten och skydda natur som är viktig för vattnet.

Mål 7. Hållbar energi för alla

Energi är viktigt för mat, rent vatten, god hälsa och för utveckling av ekonomin i ett samhälle.

All energi som människor använder ska vara hållbar, till exempel elektriciteten.

Energien ska vara säker och bra för miljön.

Länderna måste använda mer förnybar energi.

Det är energi från sol och vind till exempel.

Världens länder måste också samarbeta mer för att utveckla nya sätt att få energi som är bra för miljön och för framtiden.

Mål 8. Rättvisa villkor för arbete och hållbar ekonomi

Alla människor ska ha ett bra arbete.

Arbetet ska vara säkert och tryggt.

Arbetarna ska bli behandlade rättvist och med respekt.

Det ska inte vara någon skillnad mellan kvinnor och män eller för personer med funktionsnedsättning.

Alla människor ska få vara en del i utveckling av ekonomin i landet.

Då kan ekonomin i samhället växa på ett sätt som är bra under lång tid.

Mål 9. Hållbar industri, innovation och infrastruktur

Industrierna ska vara hållbara.
Innovationer, alltså utveckling av nya produkter och tjänster måste också vara hållbara.

Infrastruktur är vägar, elnät, avlopp och vatten till exempel.
De måste fungera bra när många människor bor på samma plats.
Länderna måste därför bygga nya system för infrastruktur som är mer hållbar och som kan fungera bra i framtiden.

Länderna måste också ha mer forskning och forskare från olika länder ska samarbeta mer.

Mål 10. Minska ojämlikheten

Alla människor ska kunna vara med i samhället.
Alla människor ska få påverka och vara del av landets utveckling.
Samhället ska vara rättvist och lika för alla.
Människor med funktionsnedsättning ska ha samma möjligheter som alla andra.
Kön, ålder, religion eller kulturell bakgrund ska inte påverka.

Skillnaderna i livskvalitet för människor i världens olika länder ska bli mindre.
Skillnaderna i människors livskvalitet i samma land ska bli mindre.

Skillnader mellan rika och fattiga ska bli mindre.
Rika länder ska samarbeta mer och ge stöd till fattiga länder.

Mål 11. Hållbara städer och samhällen

Alla människor ska ha en bostad av god kvalitet.

Länderna ska planera på ett sådant sätt att alla människor har en bostad som de har råd med.

Det ska vara säkert för människor att bo. När länder bygger bostäder ska de tänka på människors säkerhet.

Trafiken i samhället måste också vara säker. Bussar, tunnelbana och annan kollektivtrafik ska fungera bra för alla. Kollektivtrafiken ska vara säker att använda för kvinnor, barn, äldre och för personer med funktionsnedsättning.

Länderna ska också tänka på att samhället ska klara olika naturliga katastrofer som stormar och översvämningar.

Miljön i samhället ska vara god och infrastrukturen ska fungera på ett bra och hållbart sätt.

Samhället ska också vara inkluderande. Personer med funktionsnedsättning ska kunna använda alla offentliga platser som till exempel parker och lokaler i samhället.

Samhället ska fungera bra nu och i framtiden för alla.

Mål 12. Hållbar konsumtion och produktion

Allt som människor köper och allt som produceras påverkar klimatet, miljön och människors hälsa. Därför är det viktigt att konsumtionen och produktionen är hållbar. Människor måste använda jordens resurser på ett sätt så att resurserna finns kvar i framtiden.

Alla människor och alla länder ska ha lagom mycket av mat, varor och energi.

Länderna måste bygga system för att återvinna avfall och för att använda olika varor igen på andra och nya sätt.

Då kan jordens resurser räcka till alla.

Mål 13. Stoppa förändringarna av klimatet

Växthusgaser förändrar klimatet på jorden. Utsläppen av växthusgaser har ökat mycket. Därför måste utsläppen minska för att stoppa förändringen av jordens klimat.

Människor måste få mer kunskap om vad som är dåligt för klimatet. Då kan människor välja alternativ som är bättre för klimatet.

Alla länder måste göra planer för hur utsläppen i landet ska minska. Länderna måste sedan följa sina planer.

Mål 14. Hav och havets resurser

Haven är en viktig resurs för människorna.
Det finns mycket sopor och giftiga ämnen
i haven på jorden idag.
Världens länder måste därför samarbeta
för att göra haven renare
och för att skydda områden
som är extra känsliga.

Fisket i många hav har fångat
för mycket fisk under en lång tid.
Därför försvinner vissa arter av fisk.
Länderna måste därför komma överens om
hur mycket varje land får fiska,
vilka fiskar som inte får fiskas
och vilka redskap som fisket får använda.

Mål 15. Ekosystem och biologisk mångfald

Jordens ekosystem behöver biologisk mångfald.
Det betyder att naturen behöver
alla växter och djur för att vara i balans.

Människorna måste därför
använda naturens resurser på ett sätt
så att ekosystemet inte blir skadat.
Det är också viktigt
att använda resurserna hållbart
för att människor inte ska vara fattiga.

Alla länder ska arbeta för
att alla djur och växter som finns idag
ska finnas kvar i framtiden.
Länderna ska skydda natur som är extra känslig.

Mål 16. Fredliga och inkluderande samhällen

Hållbar utveckling är också samhällen där det är fred och där det finns frihet. Ett samhälle kan inte bli hållbart om samhället har våld och konflikter. Allt våld i världen måste därför minska. Det måste också bli ett slut på allt våld mot barn.

Världens länder ska därför arbeta tillsammans för fred och jämlikhet för alla människor. Lagarna ska inte diskriminera. De ska vara lika för alla människor i ett land.

Alla ska kunna vara med och påverka samhället lika mycket. Därför måste information vara på ett sätt som alla människor kan förstå.

Mål 17. Genomföra planen och globalt samarbete

Alla i hela världen måste arbeta tillsammans för att nå målen om hållbarhet.

Länderna måste samarbeta om utvecklingen av ekonomin, tekniken och handeln till exempel. Rika länder måste hjälpa fattiga länder. De rika länderna kan ge bättre stöd om det finns information som är aktuell. Informationen ska därför bli bättre om till exempel inkomst, kön och funktionsnedsättning i de fattiga länderna.

Alla som forskar om hållbar utveckling måste samarbeta med varandra.

Länder som är medlemmar i FN måste göra allt som de har lovat att göra.